

bijna ambachtelijke manier waarop je met allerlei objecten het verhaal én de filmische dimensie ervan trachtte weer te geven. Was het je intentie om te laten zien hoe een illusie tot stand komt veeleer dan de illusie zelf te tonen?

Deweerd: Het ging mij om de beide. Het was zeker niet de bedoeling om het verhaal en de bijhorende sfeer te laten verdwijnen in het voordeel van de vorm. Maar ik kan wel in je kritiek inkomen: als ik niet met de nodige rust het geheel encenseer terwijl ik vertel, ontstaat er een drukte die niet echt prikkelend werkt. Ik moet echt in vorm zijn om al die verschillende elementen tot hun recht te laten komen en ze organisch te integreren.

Etcetera: In je laatste produkties is de aanwezigheid van muziek zeer opvallend.

Deweerd: Daar heeft Didier de Neck heel veel mee te maken. Hij is franstalig, en bij de eerste repetities begreep hij nauwelijks waar ik het over had. Maar hij werd gefascineerd door de muzikaliteit van de Vlaamse taal. Vertellen heeft veel met liefde voor taal te maken, en met klankrijkdom: we kiezen voor een minder duidelijk of ouder woord als het qua klankwaarde beter past in het geheel van het verhaal. Een ander belangrijk aspect is het ritme: een verteller moet met het basisritme kunnen spelen, hij moet versnellen, vertragen, pauzeren... om zijn publiek in de ban te houden. Ritme en klank zijn ook de belangrijkste bouwstenen van de muziek. Bij theater heb ik het er meestal moeilijker mee omdat muziek te vaak te goedkoop wordt gebruikt om emoties te onderlijnen die eigenlijk vanuit de tekst en het spel zouden moeten komen.

Etcetera: Schumann 360° was een theaterconcert voor kleuters, en in die zin iets totaal anders dan je vertelprodukties. Wat was de uiteindelijke drijfveer om die klassieke muziek een soort encenering mee te geven?

Deweerd: In eerste instantie ging het mij om de emotionele kracht en gelaagdheid van die muziek (toevallig of niet klassieke muziek uit de Romantiek). Die extreme gevoelens van grote vreugde en diep verdriet veranderen bij Schumanns compositie "Kinderszenen" even snel als in het leven van een jong kind, volgens mij. Het fascineerde mij om kinderen met de abstractie van die muziek te confronteren. Ik heb er een actrice aan toegevoegd die een soort ritueel moest uitvoeren, niet om de muziek te duiden maar om hem lijfelijker aanwezig te stellen. De handelingen die ze uitvoert kwamen telkens als concentrische cirkels terug naar die piano. Het is ook op die manier dat de idee is gegroeid om de kinderen in een soort arena

De Roos van Cerzeto, Herwig De Weerd/ Ilse Glorie

te laten plaatsnemen. Die muziek was het centrum van waaruit alles vertrok en moest een fysieke gewaarwording kunnen zijn.

Etcetera: Je hebt de kinderen in die arena "te kijk" gezet voor de volwassenen, die het hele gebeuren slechts door een kijkgaatje konden volgen. Dat belet wederzijdse uitwisseling, die naar mijn gevoel een interessante meerwaarde had kunnen opleveren, zowel voor de kinderen als voor de volwassenen.

Deweerd: Ik wilde de volwassenen laten terugkijken naar een "koninkrijk" waar je als kind ooit deel hebt van uitgemaakt. Ik wil hier niet mee beweren dat je in die tijd volmaakt gelukkig zou geweest zijn. Het gaat mij vooral om de verwondering die je op die leeftijd nog zo vaak en intens overkomt. Ik wilde de volwassenen eerder laten terugkijken naar hun kindertijd i.p.v. enkel naar die aanwezige kinderen. Niet om daar definitief nostalgisch over te doen, maar wel vanuit de stiekeme hoop dat ze iets zouden aanboren in zichzelf, nl. verwondering van een kind.

Etcetera: De laatste tijd zijn er nogal wat vragen en twijfels gerezen omtrent schoolvoorstellingen, zowel vanuit de makers als vanuit de organisatoren en leerkrachten. Is er iets wezenlijks veranderd?

Deweerd: Het heeft hoofdzakelijk te maken met ons schoolstelsel. De meest beïnvloedbare leeftijden (van drie tot twaalf) worden vaak het minst goed begeleid. Het bedroeft mij om te zien hoe weinig gemotiveerde mensen zich met het onderwijs bezig-

houden, hoe weinig vuur er in scholen aanwezig is. Dat hangt natuurlijk samen met het kunstmatige karakter van scholen, met het feit dat die opvoeding zo sterk afgesneden wordt van de eigenlijke waanzin van het leven zelf. Het is net die waanzin waar je in theater mee geconfronteerd wordt. Ik merk nog altijd dat de leerkrachten het daar eerder moeilijk mee hebben dan de kinderen. Nee, wat dat betreft is er in wezen niet zoveel veranderd, behalve misschien dat we nu in beter materiële omstandigheden spelen. Maar er is nog altijd veel te weinig contact met de betrokken scholen. Een schoolvoorstelling wordt pas zinvol als er daarnaast ook nog iets met die speciale ervaring van theaterbezoek gebeurt.

Etcetera: Nog een verjaardagswens?

Deweerd: Ja. Ik vind het jammer dat al sinds geruime tijd eenzelfde oudere leeftijdsgroep de koek van het jeugdtheater onder mekaar verdeelt. Soms heb ik het gevoel dat we te veel op veilig spelen, dat er niet genoeg kansen worden geboden aan nieuwe, risicovolle experimenten van jong geweld. Ik denk dat het gevaar voor artistieke nivellering op die manier reëel wordt. Laat ons hopen dat er vlug jonge indianen komen die ons voor oude cowboys durven te verslijten.

Patrick Jordens